

Assessment of immunogenic linear epitopes on human Immunoglobulin G by immunoinformatic approach

Fatemeh Hajighasemi, Soheila Rohani, Fatemeh Sefid

Department of Immunology, Faculty of Medicine, Shahed University, Tehran, Iran

(Received: 2015/01/5   Accept: 2016/05/25)

Abstract

Background: Immunoglobulin G (IgG) is the most abundant antibody in serum. The amount of serum IgG is associated to severity of some diseases like immunodeficiencies and infections. Therefore, IgG has high diagnostic value. For precise measurement of IgG, diagnostic tools such as IgG-epitope specific monoclonal antibodies are needed. Immunoinformatic is a branch of immunology helps in more exact diagnosis of diseases using the computational biology. According to the significance of assessment of IgG level in some diseases such as immunodeficiency and infections and also efficacy of immunoinformatic methods for epitope mapping to develop monoclonal antibodies for diagnostic tests, this study was conducted for epitope mapping of human IgG by immunoinformatic.

Methods of study: In this descriptive study, the amino acid sequence and third structure of reference human IgG was found in PDB database. The second IgG structure was determined by Phyre 2 software and the IgG linear epitopes were determined by Ellipro and IEDB immunoinformatic softwares.

Results: Linear epitopes were located in 160-175 and in 350- 360 amino acid sequences of light and heavy chains respectively as was determined by IEDB software. Eleven linear epitopes were located to constant domains of human IgG, one in constant domain 1 (CH1) and others in constant domains 2 and 3 (CH2 and CH3) of IgG heavy chain as were determined by Ellipro.5 Main epitopes are located in CH3 domain.

Conclusion: In this study a lot of linear epitopes located on human IgG were determined by two immunoinformatic softwares. These epitopes are useful tools for producing specific monoclonal anti-IgG antibodies, epitope mapping of IgG, production of specific diagnostic tools for human IgG and phylogenetic studies. It seems that immunoinformatic is a useful tool for mapping of linear epitopes of human IgG. Experimental studies would be valuable for confirming the immunoinformatic results in epitope mapping of human IgG.

Keywords: Human IgG, Immunoinformatic, Linear epitope

* Corresponding authors:Fateme Hajighasemi
Email: fatimahajighasemi@gmail.com

بررسی اپیتوپ‌های خطی ایمونوگلوبولین G انسان به روش ایمونوانفورماتیک

فاطمه حاجی قاسمی، سهیلا روحانی، فاطمه سفید

گروه ایمنی‌شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۳/۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۱۰/۱۵

چکیده

سابقه و هدف: ایمونوگلوبولین G (IgG) فراوانترین آنتی‌بادی سرم است و سطح آن باشدت بیماری‌هایی مانند نقاوص ایمنی و عفونت‌ها ارتباط دارد. بنابراین IgG ارزش تشخیصی بالایی دارد. سنجش دقیق IgG نیازمند ابزارهای تشخیصی از جمله آنتی‌بادی‌های منوکلونال اختصاصی است. ایمونوانفورماتیک شاخه‌ای از ایمونولوژی است که با استفاده از اطلاعات زیستی در کامپیوتر به تشخیص دقیق‌تر بیماری‌ها کمک می‌کند. با توجه به اهمیت تعیین سطح IgG در بیماری‌هایی مانند نقص ایمنی و برخی عفونت‌ها و نظر به اینکه روش ایمونوانفورماتیک برای تعیین اپی‌توب‌های ایمونوگلوبولین جهت تولید بهینه آنتی‌بادی‌های منوکلونال اختصاصی برای تست‌های تشخیصی گزارش شده است، این پژوهش با هدف تعیین اپی‌توب‌های خطی ایمونوگلوبولین IgG انسان با استفاده از ایمونوانفورماتیک انجام شد.

روش بررسی: این مطالعه به روش توصیفی انجام شد. توالی و ساختار سوم IgG مرجع انسان در پایگاه داده Protein Data Bank (PDB) (Protein Homology Recognition Engine V 2.0) (Phyre2) و اپی‌توب‌های خطی آن با نرم‌افزارهای بیوانفورماتیکی Ellipro و

(IEEDB) Immune Epitope Database تعیین شدند.

یافته‌ها: نرم‌افزار IEEDB، مهم‌ترین اپی‌توب‌های خطی IgG انسان را در ناحیه اسید‌آمینه‌های ۱۶۰ تا ۱۷۵ در زنجیره سبک و ۳۵۰ تا ۳۶۰ در زنجیره سنگین تعیین کرد. نرم‌افزار Ellipro، ۱۱ اپی‌توب خطی در دومین‌های ثابت IgG انسان یک اپی‌توب در دومین ثابت یک (CH1) و ۱۰ اپی‌توب در دومین‌های ثابت دو و سه زنجیره سنگین CH2 و CH3 با توزیع مساوی معرفی کرد. پنج اپی‌توب شاخص‌تر در دومین CH3 واقع شده‌اند.

نتیجه‌گیری: در این مطالعه تعداد قابل توجهی از اپی‌توب‌های خطی IgG انسان با دو نرم‌افزار ایمونوانفورماتیکی شناسایی شدند که ابزارهای مناسبی برای تولید آنتی‌بادی‌های منوکلونال اختصاصی شناسایی کننده IgG، تعیین نقشه اپی‌توب‌های IgG، تولید کیت‌های تشخیص اختصاصی IgG انسان و مطالعه‌های فیلوزنیک هستند. به نظر می‌رسد روش ایمونوانفورماتیک، ابزاری مفید برای تشخیص اپی‌توب‌های خطی IgG انسان است. انجام مطالعه‌های آزمایشگاهی برای تأیید روش ایمونوانفورماتیک در تعیین اپی‌توب‌های خطی IgG انسان مفید است.

واژگان کلیدی: IgG انسان، ایمونوانفورماتیک، اپی‌توب خطی

مقدمه:

از طریق سیستم ایمنی شناسایی شده و موجب ایجاد پاسخ ایمنی اختصاصی علیه این مولکول می‌شوند) برای بهینه‌سازی تکنیک‌های تشخیصی مولکول IgG اهمیت بسزایی دارد (۱۰-۱۲). در این زمینه علم «ایمونولوژی کامپیوتی» Computational Immunology» یا ایمونوانفورماتیک که یک شاخه علمی به نسبت جدید، کارآمد، ارزان، مقرون به صرفه، به راحتی قابل اجرا و بسیار سودمند است (۱۳-۱۴). ایمونولوژی کامپیوتی یا ایمونوانفورماتیک، شاخه‌ای از علم ایمونولوژی است که از اطلاعات زیستی موجود در کامپیوتر به عنوان یک ابزار برای حل مسائل ایمونولوژیک استفاده می‌کند. همچنین به فهم بهتر پاسخ‌های ایمنی و نقش آن‌ها در سلامت و بیماری و تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر بیماری‌ها

ایمونوگلوبولین G (IgG) (فراوان‌ترین آنتی‌بادی سرم و مایعات خارج سلوی بوده و نش مهمنی در دفاع علیه پاتوژن‌ها به عهدده دارد (۱). بین سطح IgG سرم و شدت برخی بیماری‌ها از قبیل نقایص ایمنی، بیماری‌های عفونی و بیماری‌های خود ایمنی ارتباط وجود دارد (۲-۵). بنابراین اندازه‌گیری سطح IgG از ارزش تشخیصی بالای برخوردار است (۶). برای سنجش دقیق IgG به ابزارهایی تشخیصی که دارای حساسیت و ویژگی بالا بوده و قابلیت شناسایی IgG را بهطور اختصاصی داشته باشند مانند آنتی‌بادی‌های منوکلونال نیاز است (۸-۹). به این منظور تعیین دقیق نقشه اپی‌توب‌های ایمونوگلوبولین مولکول IgG (نواحی از مولکول IgG که بهطور اختصاصی

نویسنده مسئول: فاطمه حاجی قاسمی

پست الکترونیک: fatimahajighasemi@gmail.com

ساختار دوم و سوم ایمونوگلوبولین G انسان برای توالی اسیدآمینه‌ای مرجع با کد دسترسی 11IGT در دسترس است. این ساختارها از طریق برسی های کریستالوگرافیک Phyre2 Protein Homology/analogy Recognition Engine V2.0 (http://www.sbg.bio.ic.ac.uk/phyre) در دسترس است نیز در تعیین ساختار دوم پروتئین ها استفاده شد.

۳- پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان
۱- پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان بر مبنای توالی اسیدآمینه‌ای پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی در مولکول پروتئینی ایمونوگلوبولین G انسان با استفاده از نرم‌افزار موجود در پایگاه IEDB Bepipred (Immune Epitope Database) آدرس اینترنتی (www.immuneepitope.org) انجام شد.

۲- پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی ایمونوگلوبولین G انسان بر مبنای ساختار سه بعدی مولکول به کمک نرم‌افزار Ellipro که نرم‌افزاری بر پایه ساختار سه بعدی پروتئین است و توانایی پیش‌بینی اپی‌توب‌های خطی یا پیوسته را به ما می‌دهد، اپی‌توب‌های خطی ایمونوگلوبولین G انسان براساس ساختار سه بعدی آن نیز تعیین شد. نرم‌افزار Ellipro با آدرس اینترنتی http://tools.immuneepitope.org/tools/ElliPro/iedb_input در دسترس است.

یافته‌ها:

۱- توالی اسیدآمینه‌ای چهار زنجیره IgG انسان توالی اسیدآمینه‌ای چهار زنجیره ایمونوگلوبولین G انسان که شامل دو زنجیره سبک C و D و دو زنجیره سنگین B و A است در بانک اطلاعاتی با نام اختصاری IGT تعیین و در جدول ۱ نشان داده شده است. اسیدآمینه‌های هر زنجیره با نماد اختصاری تک حرفی نشان داده شده‌اند.

۲- ساختار دوم و سوم IgG انسان شکل‌های ۱ و ۲ ساختار دوم IgG انسان را نشان می‌دهند که از طریق نرم‌افزار phyre2 به دست آمده است. شکل ۱ مربوط به زنجیره سبک (C) و شکل ۲ مربوط به زنجیره سنگین (B) است.

کمک می‌کند(۷-۱۵). این علم فرصت‌های جدیدی برای تحقیقاتی آینده در زمینه ایمونولوژی فراهم کرده است. در واقع هدف ایمونوافورماتیک، آنالیز حجم وسیع اطلاعات آزمایشگاهی جمع‌آوری شده در کامپیوتر است و در تمام جنبه‌های فرآیندهای سیستم ایمنی و بیماری‌ها گسترش پیدا کرده است. در این علم، از کامپیوتر به عنوان آزمایشگاه استفاده می‌شود و اطلاعات حاصل از تحقیقات تجربی گردآوری شده در کامپیوتر، دسته‌بندی و با برنامه‌های کامپیوترا که داده کاوی می‌شود. با توجه به اینکه ایمونوافورماتیک روش مناسبی برای تعیین اپی‌توب‌های آنتی‌زن‌هاست(۱۶)، این مطالعه با هدف استفاده از ایمونوافورماتیک برای تعیین اپی‌توب‌های ایمونوژن خطی مولکول IgG انسان برای بهینه‌سازی تکنیک‌های تشخیصی اختصاصی آنتی‌بادی IgG از جمله کیت‌های تشخیصی IgG انسان انجام شد.

روش‌ها:

این مطالعه به روش توصیفی با استفاده از نرم‌افزارهای ایمونوافورماتیک (۱۶) به شرح زیر انجام شد.

۱- تعیین توالی اسیدآمینه‌ای تایید شده برای IgG انسان با استفاده از بانک اطلاعاتی NCBI

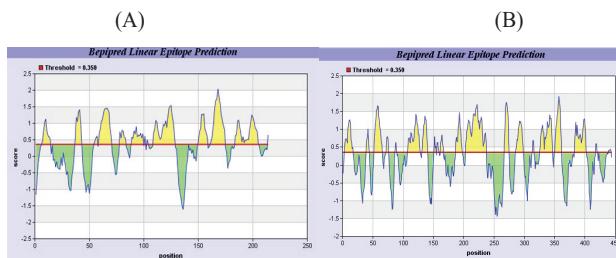
(Protein Data Bank) PDB (National Center for Biotechnology Information) برای جستجو و یافتن توالی اسیدآمینه‌ای تایید شده برای ایمونوگلوبولین G انسان از بانک اطلاعاتی NCBI به آدرس اینترنتی (www.ncbi.nlm.nih.gov) و از پایگاه داده PDB (Protein Data Bank) (http://www.rcsb.org/pdb) در وبگاه home/home.do استفاده کردیم. در بانک‌های اطلاعاتی مذکور چهار توالی مرتع با کد شناسایی 11IGT برای ایمونوگلوبولین G وجود داشت که هریک مربوط به یک زنجیره از ساختار چهار زنجیره‌ای آن هستند. این توالی‌ها از طریق روش‌های آزمایشگاهی و به کمک روش کریستالوگرافی تعیین شده‌اند.

۲- تعیین ساختار دوم و سوم IgG انسان (http://www.rcsb.org/pdb/home/home.do) در پایگاه داده PDB در آدرس اینترنتی (http://www.resb.org/pdb/home/home.do)

جدول ۱- توالی اسیدآمینه‌ای مولکول مرجع IgG انسان

Chain (زنجیره)	Sequence (توالی)
A*	DIVLTQSPSSLSASLGDTITITCHASQNIWVLSWYQQKPGNIPKLLIYKASNLHTGVPSRSGSGSGTG FTLTISLQPEDIATYYCQQGQSYPLTFGGTKEIKRADAAPTVSIFPPSSEQLTSGGASVVCFLNFYP KDINVWKWIDGSERQNGVLNSWTDQDSKDSTYSMSSTLTLKDEYERHNSYTCEATHKTSTSPIVKSF NRNEC+
B**	EVKLQESGGGLVQPGGSLKLSATSGFTSDYYMYWVRQTPEKRLEWVAYISNGGGSTYPDTVKGR FTISRDNAKNTLYLQMSRLKSEDTAMYYCARHGGYYAMDYWGQGTTVTSSAKTTAPSVDVYPLAPVC GDTTGSSVTLGCLVKGYFPEPVTLWNSGSLSSGVHTFPAVLQSDLYTLSSSVTSSTWPSQSITCNVA HPASSTKVDKKIEPRGPTIKPCPPCKCPAPNLLGGPSVFIFPPKIKDVLMISSPPIVTCVVVDVSEDDPDV QISWFVNNEVHTAQQTQTHREDYNSTLRVVSALPIQHQDWMSGKEFKCKVNNKDLPPAPIERTISKPKG SVRAPQVYVLPPPEEMTKKQVTLTCMVTDMPEDDIYVEWTNNGKTELNYKNTEPVLDSDGSYFMYS KLRVEKKNWERNSYSCSVVHEGLHNHHTKSF
C*	DIVLTQSPSSLSASLGDTITITCHASQNIWVLSWYQQKPGNIPKLLIYKASNLHTGVPSRSGSGSGTG FTLTISLQPEDIATYYCQQGQSYPLTFGGTKEIKRADAAPTVSIFPPSSEQLTSGGASVVCFLNFYP KDINVWKWIDGSERQNGVLNSWTDQDSKDSTYSMSSTLTLKDEYERHNSYTCEATHKTSTSPIVKSF NRNEC
D**	EVKLQESGGGLVQPGGSLKLSATSGFTSDYYMYWVRQTPEKRLEWVAYISNGGGSTYPDTVKGR FTISRDNAKNTLYLQMSRLKSEDTAMYYCARHGGYYAMDYWGQGTTVTSSAKTTAPSVDVYPLAPVC GDTTGSSVTLGCLVKGYFPEPVTLWNSGSLSSGVHTFPAVLQSDLYTLSSSVTSSTWPSQSITCNVA HPASSTKVDKKIEPRGPTIKPCPPCKCPAPNLLGGPSVFIFPPKIKDVLMISSPPIVTCVVVDVSEDDPDV QISWFVNNEVHTAQQTQTHREDYNSTLRVVSALPIQHQDWMSGKEFKCKVNNKDLPPAPIERTISKPKG SVRAPQVYVLPPPEEMTKKQVTLTCMVTDMPEDDIYVEWTNNGKTELNYKNTEPVLDSDGSYFMYS KLRVEKKNWERNSYSCSVVHEGLHNHHTKSF

* زنجیره سبک ** زنجیره سنگین + هر حرف بیانگر رمز تک حرفی یک اسیدآمینه است

شکل ۳-۱- تصاویر فوق نتیجه آنالیز توالی اسیدآمینه‌ای مرجع برای زنجیره‌های سبک و سنگین IgG انسان با نرمافزار Bepipred، از مجموعه نرمافزارهای پایگاه IEDB، است. در تصاویر A و B به ترتیب اپی‌توب‌های موجود در زنجیره سبک و سنگین انسان می‌دهد. در این نمودارها هر چه امتیاز اسیدآمینه‌های موجود برای قرارگیری به عنوان اپی‌توب احتمالی در بخش از توالی بالاتر باشد، این بخش از توالی با احتمال بیشتر اپی‌توب خواهد بود.

۳-۲- پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان بر مبنای ساختار مولکول Ellipro نرمافزاری بر پایه ساختار پروتئین است که توانایی پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی و فضایی را به صورت توان دارد. این نرمافزار به هریک از اپی‌توب‌های پیش‌گویی شده نمره‌ای را اختصاص می‌دهد که این نمره به عنوان متوسط مقدار PI (Protrusion index) در طول آمینو اسیدهای موجود در اپی‌توب پیش‌گویی شده است. منظور از PI هر اسیدآمینه میزان پیش‌آمدگی یا جلوافتادگی آن اسیدآمینه در ساختار پروتئین است. اسیدآمینه‌هایی که در سطح پروتئین واقع شده‌اند و نسبت به سایر اسیدهای آمینه بیشتر در دسترس هستند، PI بالاتری را به خود اختصاص می‌دهند، بنابراین نسبت به سایر اپی‌توب‌ها نمره بالاتری را به دست می‌آورند. جدول ۳ بیانگر نتایج آنالیز احتسابی اپی‌توب‌های ایمونوگلوبولین G انسان با نرمافزار Ellipro است. هرچه امتیاز احتسابی یافته به یک اپی‌توب بالاتر باشد، آن اپی‌توب از صحبت بیشتر و درجه اطمینان بالاتری برخوردار است.

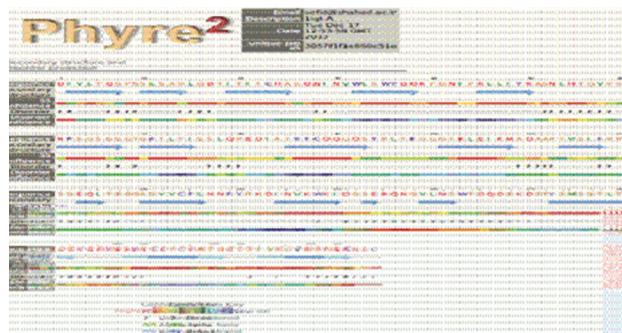
بحث و نتیجه گیری:

این تحقیق نشان داد که روش ایمونوفورماتیک قادر به شناسایی تعداد قابل توجهی از اپی‌توب‌های خطی ایمونوگلوبولین IgG انسان است.

۱- پیش‌بینی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان بر پایه توالی اسیدهای آمینه این روش بر پایه این نظریه که توالی پروتئین ساختار آن را تعیین می‌کند و ساختارهای مشابه به عملکردهای یکسان منجر می‌شوند، بنا نهاده شده است (۱۷).

طبق نتایج نرمافزار IEDB، مهم‌ترین اپی‌توب پیش‌گویی شده در زنجیره سبک IgG انسان در محدوده اسیدآمینه‌های شماره ۱۶۰ تا ۱۷۵ است و در حد فاصل اسیدآمینه‌های شماره ۱۱۰ تا ۱۳۰ و ۱۸۰ تا ۲۰۸ نیز اپی‌توب‌های شاخص تعیین شده است. مهم‌ترین اپی‌توب پیش‌گویی شده در زنجیره سنگین، در محدوده اسیدآمینه‌های شماره ۳۵۰ تا ۳۶۰ است و در حد فاصل اسیدآمینه‌های شماره ۳۰۰ تا ۲۷۰ و ۲۰۰ تا ۲۴۰ نیز اپی‌توب‌های شاخص بعدی قرار دارند. براساس نتایج این نرمافزار ۶۳ درصد اپی‌توب‌ها در ناحیه Fab و ۳۷ درصد اپی‌توب‌ها در ناحیه Fc مولکول IgG قرار دارند. همچنین در ناحیه Fc، ۷۵ درصد اپی‌توب‌ها در دومین CH2 و ۲۵ درصد آن‌ها در دومین CH3 واقع شده‌اند. ۴۵ درصد اپی‌توب‌ها در زنجیره سبک و ۵۵ درصد اپی‌توب‌ها در زنجیره سنگین قرار گرفته‌اند.

۲- پیش‌بینی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان بر مبنای ساختار پروتئین با توجه به نتایج ارائه شده از طریق نرمافزار Ellipro که پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی را بر پایه ساختار سه بعدی پروتئین انجام می‌دهد، ۱۱ اپی‌توب خطی در ناحیه ثابت IgG انسان پیش‌گویی شده که ۱۰ اپی‌توب در زنجیره سنگین و یک اپی‌توب در زنجیره سبک قرار گرفته است. یکی از اپی‌توب‌های فوق در ناحیه Fab و ۱۰ اپی‌توب دیگر در بخش Fc واقع شده است. پنج اپی‌توب که دارای بالاترین امتیاز صحبت پیش‌گویی بودند همگی در دومین CH3 از ناحیه Fc مولکول IgG واقع شده‌اند. نرمافزار Ellipro اپی‌توب‌ها را براساس دسترسی و بیرون‌زدگی سطحی اسیدآمینه‌ها معین می‌کند، بنابراین به احتمالاً مناطق دارای اپی‌توب‌های نام برده در مولکول IgG دارای بیشترین دسترسی هستند. براساس نتایج حاصل از

شکل ۱- ساختار دوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان که با نرمافزار ۲ phyre تعبیین شده است. در شکل صفحات بتا با پیکان آبی رنگ و مارپیچ‌های آلفا با رنگ سبز نشان داده شده است.

شکل ۲- ساختار دوم زنجیره سنگین ایمونوگلوبولین G انسان که با نرمافزار ۲ phyre تعبیین شده است. در شکل صفحات بتا با پیکان آبی رنگ و مارپیچ‌های آلفا با رنگ سبز نشان داده شده است.

۳- پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان

۱- پیش‌گویی اپی‌توب‌های خطی IgG انسان بر مبنای توالی اسیدآمینه‌ها طبق نتایج نرمافزار Bepipred از مجموعه نرمافزار IEDB که در جدول شماره ۲ و شکل شماره ۳ نشان داده است، در زنجیره سبک ناحیه بین اسیدآمینه‌های شماره ۱۵۰ تا ۱۷۵، ۱۸۰ تا ۲۰۵ و ۱۱۰ تا ۱۳۰ (دومین CH1 ناحیه Fab) مناسب‌ترین نواحی قرارگیری اپی‌توب‌های خطی در این زنجیره هستند. در زنجیره سنگین طبق نمودار ناحیه بین اسیدآمینه‌های شماره ۱۱۰ تا ۱۴۰، ۲۰۰، ۲۴۰، ۲۷۰، ۲۶۵ (دومین CH1 در ناحیه ۲۶۵، Fab) تا ۳۰۰ تا ۲۹۰، ۳۰۰ تا ۳۲۰، ۳۶۰ تا ۳۲۰ (در دومین CH3 از ناحیه ۴۰۰ تا ۳۸۰) در ناحیه CH2 در ناحیه (Fc) و (در دومین CH2 در ناحیه Fc) قرارگیری اپی‌توب‌های خطی هستند.

جدول ۲- اپی‌توب‌های خطی IgG انسان پیش‌گویی شده با نرمافزار Bepipred موجود در پایگاه IEDB

	زنجیره سبک	زنجیره سنگین
موقعیت اسیدهای آمینه	۱۴۰ تا ۱۱۰	۱۴۰ تا ۱۱۰
	۲۴۰ تا ۲۰۰	۲۴۰ تا ۲۰۰
	۲۷۰ تا ۲۶۵	۲۷۰ تا ۲۶۵
	۳۰۰ تا ۲۹۰	۳۰۰ تا ۲۹۰
	۳۶۰ تا ۳۲۰	۳۶۰ تا ۳۲۰
	۴۰۰ تا ۳۸۰	۴۰۰ تا ۳۸۰
	۲۰۵ تا ۱۹۵	

جدول ۳- پیشگویی اپتوب‌های خطی IgG انسان با نرمافزار Ellipro

شماره اپی‌توب	نام زنجیره	شماره اسیدآmine آغازی	شماره اسیدآmine پایانی	نام اسیدآmine‌ها	تعداد اسیدآmine	امتیاز
۱	D*	۴۳۵	۴۷۴	YFMYSKLRVEKKNVERNSY+SCSVVHEGLHNHHTKSF	۴۰	۰/۷۹۶
۲	D	۳۶۴	۳۹۶	VRAPQVYVLPPPEEMTKQVTLTCMVTD	۳۱	۰/۷۶۷
۳	B*	۴۲۲	۴۷۴	TEPVLDSDGSYFMYSKLRVEKKNVERNSYCSVVHEGLHNHHTKSF	۵۲	۰/۷۴۵
۴	D	۳۹۹	۴۲۳	DIYVEWTNNKGTELNYKNTE	۲۰	۰/۷۴۱
۵	B	۳۵۸	۴۱۹	KPKGSVRAPQVYVLPPPEEMTKQVTLTCMVTDMPEDIYVEWTNNKGTELNY	۵۴	۰/۷۱۵
۶	D	۲۵۹	۲۷۱	KIKDVLMISLSP	۱۳	۰/۶۶۰
۷	D	۲۹۹	۳۱۰	VEVHTAQQTQTHR	۱۲	۰/۵۸۸
۸	B	۳۲۷	۳۳۶	IQHQDWMSGK	۱۰	۰/۵۷۹
۹	B	۲۵۹	۲۷۰	KIKDVLMISLSP	۱۲	۰/۵۷۴
۱۰	D	۳۲۴	۳۳۵	ALPIQHQDWMSG	۱۲	۰/۵۶۲
۱۱	C**	۱۹۸	۲۰۳	HKTSTS	۶	۰/۵۰۳

* و D زنجیره‌های سنگین، ** C زنجیره سبک، + نام تک حرفی اسیدآmine‌ها

شد که ۱۰ اپی‌توب اختصاصی ناحیه Fc (۹۱ درصد) و یکی از آن‌ها (۹ درصد) اختصاصی ناحیه Fab مولکول IgG بوده است. همان‌طور که ملاحظه می‌شود در مطالعه حاضر اکثر اپی‌توب‌های شناخته شده مربوط به ناحیه Fc مولکول IgG و نه ناحیه Fab بوده‌اند که مشابه مطالعه‌های حاجی قاسمی و همکاران است (۲۰، ۲۳، ۲۴). همان‌طور که در بخش نتایج قابل مشاهده است، تعداد اپی‌توب‌های Fc نسبت به تعداد اپی‌توب‌های بخش Fab در نرمافزار Ellipro نسبت به نرمافزار Bepipred بیشتر است. دلیل اختلاف نتایج بین این دو نرمافزار می‌تواند به علت اختلاف در اساس کار آن‌ها باشد. نرمافزار Bepipred اپی‌توب‌ها را براساس توالی اسیدآmine‌ها تعیین می‌کند درحالی که نرمافزار Ellipro اپی‌توب‌ها را بر پایه ساختار سه بعدی پروتئین پیش‌گویی می‌کند که جدیتر از روش‌های پیش‌گویی اپی‌توب بر پایه توالی پروتئین است. پیش‌گویی اپی‌توب‌ها بر پایه ساختار چندین مزیت نسبت به پیش‌گویی اپی‌توب برپایه توالی پروتئین دارد. مجموعه داده‌های کوچکتری برای استفاده از روش‌های بر پایه ساختار در مقایسه با روش‌های بر پایه توالی مورد نیاز است. بسیاری از پیتیدهای شناسایی شده با روش‌های بر پایه ساختار، به کمک روش‌های بر پایه توالی اسیدآmine‌ای قابل شناسایی و بررسی نبوده‌اند و با روش‌های آزمایشگاهی نیز مطالعه نشده‌اند. تعیین اپی‌توب‌ها بر پایه توالی نیز برای ارائه کردن نتایج قابل اعتماد و استناد نیازمند هماهنگ کردن و تطبیق دادن نتایج خود با نتایج به دست آمده از روش‌های مبتنی بر ساختار پروتئین هستند. از محدودیت‌های روش‌های بر پایه ساختار پیچیده بودن و در دسترس نبودن ساختار سوم اکثر پروتئین‌هاست. این ساختارها به روش‌های آزمایشگاهی و کریستالوگرافی اشنه X تعیین می‌شوند. همچنین دشواری تفسیر نتایج در مولکول‌های بزرگ و هزینه‌های بالای برخی از نرمافزارها و دسترسی نداشتن به آن‌ها از محدودیت‌های دیگر این روش‌هاست (۱۷).

نرمافزار Ellipro11 اپی‌توب در دومین‌های ثابت مولکول IgG شناسایی شدند که فقط یکی از آن‌ها مربوط به ناحیه Fab واقع در دومین ثابت زنجیره C (CL) بوده و بقیه (۱۰ اپی‌توب) مربوط به دومین‌های ثابت زنجیره‌های سنگین (CH3 و CH2) هستند. به عبارت دیگر با توجه به نتایج نرمافزار Ellipro، ۹ درصد اپی‌توب‌های IgG انسان مربوط به ناحیه Fab و ۹۱ درصد آن‌ها مربوط به ناحیه Fc است و از اپی‌توب‌های مربوط به ناحیه Fc، ۵۰ درصد آن‌ها در دومین CH2 و ۵۰ درصد در دومین CH3 واقع هستند. از ۱۱ اپی‌توب شناسایی شده در مناطق ثابت مولکول IgG شاخص ترین اپی‌توب‌ها (۵ عدد) در زنجیره سنگین، ناحیه Fc (دومین CH3) قرار داشت.

حاجی قاسمی و همکاران در چندین مطالعه، اپی‌توب‌های اختصاصی ایدیوتیپ‌ها، ایزوآلوتیپ‌ها یا زیرکلاس‌های IgG انسان را معرفی کردند (۲۰-۲۶). در مطالعه حاجی قاسمی و همکاران دو اپی‌توب خطی اختصاصی زیرکلاس IgG3 (۲۲) چهار اپی‌توب اختصاصی زیرکلاس‌های IgG1,2,3 که یکی از آن‌ها خطی بوده، سه اپی‌توب اختصاصی زیرکلاس‌های IgG1,2,3 که دو اپی‌توب آن‌ها خطی بوده‌اند (۲۶)، چهار اپی‌توب اختصاصی همه زیرکلاس‌های IgG که سه اپی‌توب آن‌ها خطی بوده‌اند (۲۵) معرفی شده‌اند. در مطالعه‌های ذکر شده بالا (۲۶، ۲۵، ۲۲) ۱۳ اپی‌توب اختصاصی IgG یا زیرکلاس‌های آن شناخته شده‌اند که همگی در بخش Fc مولکول IgG واقع شده و ۸ اپی‌توب آن‌ها (۶۲ درصد) خطی بوده‌اند. نتایج مطالعه‌های حاجی قاسمی و همکاران تاییدی بر نتایج مطالعه حاضر است. در مطالعه ما ۱۱ اپی‌توب خطی واقع بر مولکول IgG انسان با نرمافزار Bepipred (Bepipred) شناسایی شد که ۶۳ درصد آن‌ها اختصاصی ناحیه Fab و ۳۷ درصد آن‌ها اختصاصی ناحیه Fc مولکول بودند. همچنین در مطالعه حاضر، ۱۱ اپی‌توب خطی واقع بر بخش ثابت مولکول IgG انسان با نرمافزار Ellipro شناسایی نداشت.

منوکلونال اختصاصی IgG انسان برای تولید کیت‌های تشخیصی IgG انسان و بهینه‌سازی کیت‌های تشخیصی موجود هستند. همچنین این اپی‌توب‌ها می‌توانند برای تعیین نقشه اپی‌توب‌های IgG انسان و مطالعه‌های فیلوزنیکی استفاده شوند. انجام مطالعه‌های آزمایشگاهی برای تایید روش ایمونوافرماتیک در تعیین اپی‌توب‌های خطی IgG انسان مفید خواهد بود.

در مجموع در این مطالعه تعداد زیادی اپی‌توب خطی واقع بر مولکول IgG انسان با نرم‌افزارهای بیوانفورماتیکی IEDB و Ellipro، Bepipred، شناسایی و معزی شدند. با توجه به اینکه ایمونوافرماتیک روش مناسبی برای تعیین اپی‌توب‌های آنتی‌زن هاست (۱۸)، اپی‌توب‌های خطی واقع بر مولکول IgG انسان که در این مطالعه به روش ایمونوافرماتیک تعیین شدند، ابزارهای مفیدی برای تولید آنتی‌بادی‌های

منابع:

1. Abbas AK, Litchman AH, Pilla S. Cellular and Molecular immunology, 6nd edn. 2007. W B Sanders.
2. Wong LP, AbuBakar S, Chinna K. Community knowledge, health beliefs, practices and experiences related to dengue Fever and its association with IgG seropositivity. *PLOS Neglected Tropical Diseases*. 2014;8 (5): e2789.
3. Taheraghdam A, Pourkhanjar P, Talebi M, Bonyadi M, Pashapour A, Sharifpour E, Rikhtegar R. Correlations between cytomegalovirus, Epstein-Barr virus, anti-ganglioside antibodies, electrodiagnostic findings and functional status in Guillain-Barré syndrome. *Iranian Journal of Neurology*. 2014 ;13 (1): 7-12.
4. E Silva de Azevedo CD, Bruña-Romero O, Marques SG, do Nascimento FR, Pinto MC, Silva LA, et al. Association of IgG immunoglobulin and subclasses level with the severity of chromoblastomycosis due to Fonsecaea pedrosoi and therapeutic response to itraconazole. *European Journal of Clinical Microbiology & Infectious Diseases*. 2014. [Epub ahead of print]
5. Marco H, Smith RM, Jones RB, Guerry MJ, Catapano F, Burns S, et al. The effect of rituximab therapy on immunoglobulin levels in patients with multisystem autoimmune disease. *BMC Musculoskeletal Disorders*. 2014;15 (1): 178. [Epub ahead of print]
6. Bai J, Li H, Shi J, Xu J, Li X, Cao W, et al. Biochemical index and immunological function in the peripheral blood of patients with idiopathic pulmonary alveolar proteinosis. *Biomedical Reports*. 2013;1 (3): 405-409.
7. Negrão-Corrêa D, Fittipaldi JF, Lambertucci JR, Teixeira MM, Antunes CM, Carneiro M. Association of Schistosoma mansoni-specific IgG and IgE antibody production and clinical schistosomiasis status in a rural area of Minas Gerais, Brazil. *PLoS One*. 2014;9 (2): e88042.
8. Walker RWH, Keir G, Johnson MH, Thompson EJ. A rapid method for detecting oligoclonal IgG in unconcentrated CSF by agarose isoelectric focusing, transfer to cellulose nitrate and immunoperoxidase staining. *Journal of Neuroimmunology*. 1983;4 (2): 141-148.
9. Olsson T, Koštulas V, Link H. Improved detection of oligoclonal IgG in cerebrospinal fluid by isoelectric focusing in agarose, double-antibody peroxidase labeling and avidin-biotin amplification. *Clinical Chemistry*. 1984;30 (7): 1246-1249.
10. Wayne GS, Doerthe AL, Ludmilla B, Hugh AS. IgE and IgG4 epitope mapping by microarray immunoassay reveals the discovery of immune response to the peanut allergen, Ara h 2. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*. 2009 ;116 (4): 893-89
11. Yoshinori M, Jie WZ. Identification and fine mapping of IgG and IgE epitopes in Ovomucoid. *Biochemical and Biophysical Research Communications*. 2002; 292 (4): 1070-1074.
12. Donald JP, Thomas WW, Charles BR. Estimation of association constant of 42 monoclonal antibodies to human IgG epitopes using a fluorescent sequential-saturation assay. *Immunology Letters*. 1988;17 (2): 159-168.
13. Tong JC, Ren EC. Immunoinformatics: Current trends and future directions. *04. 01 Drug Discovery*. 2009; 14 (13-14): 684-9
14. Korber B, LaButte M, Yusim K. Immunoinformatics comes of age. *PLOS Computational Biology*. 2006; 2 (6): e71.
15. Zhang S, Desrosiers J, Aponte-Pieras JR, Dasilva K, Fast LD, Terry F, et al. Human Immune Responses to *H. pylori* HLA Class II Epitopes Identified by Immunoinformatic Methods. *PLoS One*. 2014;9 (4): e94974.
16. Rotem S, Cohen O, Bar-Haim E, Bar-On L, Ehrlich S, Shafferman A. Protective immunity against lethal *F. tularensis* holarktika LVS provided by vaccination with selected novel CD8+ T cell epitopes. *PLoS One*. 2014;9 (1): e85215.
17. Blythe MJ, Flower DR. Benchmarking B cell epitope prediction: underperformance of existing methods. *Protein Science*. 2009; 14: 246-248.
18. Backert L, Kohlbacher O. Immunoinformatics and epitope prediction in the age of genomic medicine. *Genome Medicine*. 2015;7: 119.
19. Tomar NI, De RK. Immunoinformatics: a brief review. *Methods Mol Biol*. 2014;1184: 23-55.
20. Hajighasemi F, Saboor-Yaraghi AA, Shokri F. Measurement of affinity constant of anti-human IgG monoclonal antibodies by an Elisa-based method. *Iranian Journal of Immunology*. 2004; 1 (3): 154-161.
21. Hadji-Ghasemi F, Gharagozlu S, Ghods R, Roohi A, Khoshnoodi J, Shokri F. Generation and characterization of a mouse monoclonal antibody with specificity similar to staphylococcal protein A (SPA). *Hybridoma and Hybridomics*. 2003; 22 (1): 33-39.
22. Hajighasemi F, Shokri F. Generation and characterization of mouse hybridomas secreting monoclonal antibodies specific for human IgG3. *Avicenna Journal of Medical Biotechnology*. 2009; 1 (1): 19-26.
23. Hajighasemi F, Gharagozlu S, Ghods R. Private idiotypes located on light and heavy chains of human myeloma proteins characterized by monoclonal antibodies. *Hybridoma (Larchmt)*. 2006; 25 (6): 329-335.
24. Hajighasemi F, Khoshnoodi J, Shokri F. Development of two murine monoclonal antibodies recognizing human nG1m (a)-like isoallotypic markers. *Hybridoma (Larchmt)*. 2008; 27 (6): 473-479.
25. Hajighasemi F, Khoshnoodi J, Shokri F. Production and Characterization of Mouse Monoclonal Antibodies Recognizing Human Pan-IgG Specific Conformational or Linear Epitopes. *Avicenna Journal of Medical Biotechnology*. 2012 ;4 (4): 170-7.
26. Hajighasemi F, Shokri F. Production and characterization of mouse monoclonal antibodies recognizing multiple subclasses of human IgG. *Avicenna Journal of Medical Biotechnology*. 2010; 2 (1): 37-45.